

เรื่องที่ ๓ สิ่งที่ควรรู้เกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุ

การตรวจรับพัสดุ

การตรวจรับพัสดุเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งในการจัดซื้อพัสดุและการจัดจ้างทั่วไปที่ไม่ใช่การจ้างก่อสร้าง เนื่องจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุยังไม่ได้ตรวจรับและลงนามในบันทึกการตรวจรับพัสดุ รวมทั้งไม่ได้รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบแล้วจะนำพัสดุดังกล่าวเข้าบัญชีควบคุมพัสดุ หรือนำพัสดุไปใช้งานไม่ได้ และจะไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ขาย/ผู้รับจ้างได้ ซึ่งในการตรวจรับ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และข้อกำหนดเงื่อนไขในสัญญา หากทำการตรวจรับพัสดุที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะหรือเงื่อนไขข้อกำหนดในสัญญา หรือตรวจรับโดยขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและทำให้ราชการต้องได้รับความเสียหายหรือเสียประโยชน์แล้ว คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจถูกตรวจสอบและถูกตั้งกรรมการสอบสวนความผิดในทางวินัยทางแพ่ง ฯลฯ ได้

ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัสดุและผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ทำหน้าที่ตรวจรับพัสดุอย่างถูกต้องสอดคล้องกับระเบียบ จึงขอแนะนำระเบียบและสาระสำคัญ ตลอดจนปัญหาและข้อหารือที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับพัสดุมาแล้วไว้ เพื่อนำไปใช้ประกอบในการตรวจรับพัสดุต่อไป

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

๑ ประกอบด้วยประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอย่างน้อย ๒ คน โดยปกติแต่งตั้งจากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญ กรณีกรรมการท่านใดท่านหนึ่งหรือหลายท่านย้ายไปรับราชการที่อื่น หรือออกจากราชการต้องแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมให้ครบองค์ประกอบก่อนการตรวจรับ

๒ การซื้อหรือจ้างครั้งเดียวกัน ห้ามแต่งตั้งกรรมการเปิดซองสอบราคา หรือกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา หรือกรรมการประกวดราคาซื้อ/จ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

๓ การซื้อหรือจ้างในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท จะแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างประจำคนหนึ่ง ซึ่งมีผู้ใช้จัดซื้อหรือจัดจ้างเป็นผู้ตรวจรับพัสดุนั้นก็ได้

๔ มติคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ถือมติเอกฉันท์ หากกรรมการท่านใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ ให้ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้ด้วย

๒. หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไว้ดังนี้

๑ ตรวจรับพัสดุ ณ ที่ทำการของผู้ใช้พัสดุนั้น หรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง การตรวจรับพัสดุ ณ สถานที่อื่นในกรณีที่ไม่มีสัญญาหรือข้อตกลง จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการก่อน

๒ ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ สำหรับกรณีที่มีการทดลองหรือตรวจสอบในทางเทคนิคหรือทางวิทยาศาสตร์ จะเชิญผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับพัสดุนั้นมาให้คำปรึกษา หรือส่งพัสดุนั้นไปทดลองหรือตรวจสอบ ณ สถานที่ของผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒินั้นๆ ก็ได้ ในกรณีจำเป็นที่ไม่สามารถตรวจนับเป็นจำนวนหน่วยทั้งหมดได้ ให้ตรวจรับตามหลักวิชาการสถิติ

๓ โดยปกติให้ตรวจรับพัสดุในวันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุมาส่งและให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด

๔ เมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้รับพัสดุและถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แล้วมอบแก่เจ้าหน้าที่พัสดุพร้อมกับทำใบตรวจรับ โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อยสองฉบับ มอบแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑ ฉบับ เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลังและรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

ในกรณีที่เห็นว่าพัสดุที่ส่งมอบ มีรายละเอียดไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เพื่อทราบหรือสั่งการ แล้วแต่กรณี

๕ ในกรณีที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบพัสดุถูกต้องแต่ไม่ครบจำนวน หรือส่งมอบครบจำนวนแต่ไม่ถูกต้องทั้งหมด ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ตรวจรับไว้เฉพาะจำนวนที่ถูกต้อง โดยถือปฏิบัติตาม ข้อ ๔ และโดยปกติให้รับรายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันตรวจพบ แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของส่วนราชการที่จะปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้างในจำนวนที่ส่งมอบไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องนั้น

๖ การตรวจรับพัสดุที่ประกอบกันเป็นชุดหรือหน่วย ถ้าขาดส่วนประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งไปแล้วจะไม่สามารถใช้ได้ โดยสมบูรณ์ ให้ถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างยังมิได้ส่งมอบพัสดุนั้น และโดยปกติให้รับรายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ตรวจพบ

๗ ถ้ากรรมการตรวจรับพัสดบบางคนไม่ยอมรับพัสดุโดยทำความเห็นแย้งไว้ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการ ถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้รับพัสดุนั้นไว้ จึงดำเนินการตาม ข้อ ๔ หรือ ข้อ ๕ แล้วแต่กรณี

๓. ระยะเวลาในการตรวจรับพัสดุ

สำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับระยะเวลาในการตรวจรับพัสดุ เพื่อถือปฏิบัติตามหนังสือที่ นร. ๑๓๐๕/ว ๕๘๕๕ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ดังนี้

"ในการตรวจรับพัสดุ ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุดำเนินการตรวจรับในวันที่คู่สัญญานำพัสดุมาส่งมอบ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จไปโดยเร็วที่สุด แต่อย่างช้าไม่เกิน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่คู่สัญญานำพัสดุมาส่งมอบ ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวไม่รวมถึง ระยะเวลาในการตรวจทดลองหรือตรวจสอบในทางเทคนิคหรือทางวิทยาศาสตร์ กรณีที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นได้ ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการพร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นพร้อมกับสำเนาแจ้งให้ คู่สัญญาทราบด้วย"

กล่าวโดยสรุปก็คือ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องตรวจรับพัสดุในวันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุมาส่งมอบ และตรวจรับให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดอย่างช้าไม่เกิน ๕ วันทำการ โดยไม่รวมวันที่ใช้ในการตรวจสอบหรือทดลอง (ถ้ามี) กรณี มีการตรวจสอบหรือทดลอง ให้ทำการตรวจรับปริมาณให้ครบจำนวนตามสัญญาไว้ก่อน ซึ่งการตรวจรับจะสมบูรณ์ถูกต้องตาม สัญญา ก็ต่อเมื่อผลการตรวจสอบหรือทดลองมีผลใช้ได้ จึงจะสามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าพัสดุตามสัญญาต่อไปได้

๔. หากท่านเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุควรทำอย่างไร

ถ้าท่านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ท่านควรดำเนินการดังนี้

- ๑ ศึกษาเงื่อนไขข้อกำหนดในสัญญา รายการคุณลักษณะเฉพาะ แคตตาล็อก ฯลฯ ให้เข้าใจก่อนทำการตรวจรับ
- ๒ ทำการตรวจรับตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ ข้อ ๗๑ (ตามข้อ ๒.)
- ๓ ทำการตรวจรับให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดไม่ควรเกินระยะเวลาตามที่ระเบียบฯ กำหนด คือ ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง (ตามข้อ ๓.)
- ๔ ลงนามในบันทึกการตรวจรับพัสดุ และรายงานการตรวจรับพัสดุเสนอหัวหน้าส่วนราชการทราบ
- ๕ กรณีผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบพัสดุล่าช้าหรือไม่ตรงตามข้อกำหนดในสัญญา จะต้องคิดค่าปรับและรายงานไว้ใน รายงานการตรวจรับเสนอหัวหน้าส่วนราชการทราบหรือสั่งการเพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบ
- ๖ กรณีมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลง หรือขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา หรือการงดหรือลดค่าปรับ จะต้องเป็นผู้เสนอให้ความเห็นในแต่ละกรณีเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการใช้ประกอบในการพิจารณาสั่งการในแต่ละครั้งด้วย ตามนัย หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ นร (กพว.) ๑๓๐๕/ว ๑๑๙๔๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๓
- ๗ ในการตรวจรับ คณะกรรมการฯ ต้องมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง มติของคณะกรรมการฯ ต้องเป็นเอกฉันท์ กรณีที่มีความเห็นแย้ง ให้บันทึกความเห็นไว้เพื่อเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาสั่งการ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการสั่งการอย่างไรก็ให้ดำเนินการไปตามนั้น

๕. กรณีตัวอย่างที่ กพว. เคยตอบข้อหารือ

เรื่องที่ ๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตามหนังสือที่ นร (กพว.) ๑๓๐๕/๑๑๐๔ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ สรุปได้ดังนี้

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง กำหนดหลักเกณฑ์ว่า "คณะกรรมการตามข้อ ๓๔ แต่ละคณะให้ประกอบด้วยประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอย่างน้อย ๒ คน โดยปกติให้แต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่า....." ดังนั้น กรณีส่วนราชการได้แต่งตั้ง นาย ก. เป็นประธานกรรมการ แต่งตั้ง นาย ข. เป็นกรรมการ และแต่งตั้งหัวหน้าแผนกอุปกรณ์ฯ เป็นกรรมการ ต่อมา นาย ข. ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกอุปกรณ์ฯ ในการตรวจรับ นาย ก. ประธานกรรมการ และ นาย ข. ในฐานะกรรมการโดยชื่อและโดยตำแหน่งเท่านั้น ทำการตรวจรับ เป็นการตรวจรับที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ เนื่องจากมีจำนวนกรรมการไม่ถึง ๓ คน ไม่ครบองค์ประกอบตามระเบียบฯ ข้อ ๓๕ สำหรับกรณีนี้

หัวหน้าส่วนราชการจะต้องแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมให้ครบ ๓ คน ก่อน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบฯ กำหนดไว้ต่อไปได้

สรุป กรณีกรรมการมีไม่ครบ ๓ คน ตามองค์ประกอบของคณะกรรมการ ต้องแต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบก่อน แต่ในวันตรวจรับจะมาครบหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

เรื่องที่ ๒ การตรวจรับพัสดุก่อนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา ตามหนังสือด่วนที่สุดที่ นร (กพพ.) ๑๓๐๕/๓๙๖๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ สรุปได้ดังนี้

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาที่ได้ตกลงไว้ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับพัสดุภายหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรายการประเภทสเปคโทรทัศน์รายการ "ตามล่าหาความจริง" ซึ่งออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา ๑๗.๐๐-๑๘.๐๐ น. ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. มาเป็นรายการ "ถอตรหัส" ออกอากาศทุกวันจันทร์ เวลา ๒๑.๐๐-๒๑.๕๕ น. ITV. ทีวีเสรี โดยยังไม่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญา จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ

อย่างไรก็ดี สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติตารางออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลง ชะลอ หรือระงับไว้จนกว่าจะได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงรายการได้ เพราะอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากทั้งผู้รับจ้างและทางราชการ กพพ.จึงเห็นควรใช้อำนาจ กพพ. ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๒) อนุมัติผ่อนผันให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการตรวจรับงานก่อนการได้รับอนุมัติให้แก้ไขสัญญาได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

สรุป การตรวจรับพัสดุก่อนการอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจากหัวหน้าส่วนราชการเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ซึ่ง กพพ. อาจพิจารณาผ่อนผันหรือไม่ผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็นว่ามีน้ำหนักเพียงพอหรือไม่ ดังนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำ เพราะหากเหตุผลมีน้ำหนักไม่เพียงพอเหมือนกรณีนี้ กพพ.อาจไม่ผ่อนผันให้ก็ได้

ข้อสังเกต ความเรื่องที่หาหรือเป็นงานจ้าง แต่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ใช้ชื่อ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เนื่องจาก

๑ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุใช้กับงานซื้อและงานจ้างทั่วไปที่ไม่ใช่งานจ้างก่อสร้าง

๒ คณะกรรมการตรวจการจ้างใช้กับเฉพาะกับงานจ้างก่อสร้าง ซึ่งจะต้องมีการแต่งตั้งผู้ควบคุมงานตามระเบียบฯ ข้อ ๗๓ ควบคู่ไปด้วย

เรื่องที่ ๓ การตรวจรับพัสดุที่ส่งมอบไม่ตรงกับรายละเอียดที่เสนอ ตามหนังสือด่วนมากที่สุดที่ นร (กพพ.) ๑๓๐๕/๘๑๑๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๒ สรุปได้ดังนี้

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องตรวจรับพัสดุที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ได้ตกลงกันไว้ กรณีผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบไม่ตรงตามข้อกำหนดสัญญา ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อทราบหรือสั่งการ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ขายส่งมอบครุภัณฑ์ จำนวน ๓ รายการ ไม่ตรงกับรายละเอียดในสัญญา คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องรายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และหากหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาเห็นว่าสามารถนำมาใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ ประกอบกับผู้ขายยินยอมปรับลดราคาให้เหมาะสมกับความเป็นจริงหรือมีการชดเชยในส่วนที่ส่งมอบไม่ถูกต้องแล้ว เห็นสมควรรับครุภัณฑ์ทั้ง ๓ รายการ ตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ แล้วจะต้องทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาให้มีรายละเอียดสอดคล้องกับข้อตกลงใหม่ โดยจะต้องอยู่ในเงื่อนไขของระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ กล่าวคือ จะต้องไม่ทำให้ทางราชการเสียประโยชน์ เมื่อได้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาแล้ว คณะกรรมการตรวจรับพัสดุก็น้อมจะตรวจรับพัสดุดตามสัญญาข้อตกลงใหม่ตามระเบียบฯ ต่อไป

ข้อสังเกต จะเห็นว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จะทำการตรวจรับพัสดุที่มีรายละเอียดแตกต่างไปจากในสัญญาไม่ได้ หากเห็นว่าสมควรจะตรวจรับและนำมาใช้ประโยชน์กับทางราชการตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จะต้องเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาให้ถูกต้องสอดคล้องกับพัสดุที่นำมาส่งให้และจัดทำข้อตกลงใหม่เสียก่อน จึงจะทำการตรวจรับพัสดุดังกล่าวมาใช้ในราชการต่อไปได้

เรื่องที่ ๔ การส่งพัสดุดตรวจพิสูจน์ ตามหนังสือด่วนที่สุดที่ นร (กพพ.) ๑๓๐๕/๕๙๙๐ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๓ สรุปได้ดังนี้

การส่งพัสดุดตรวจพิสูจน์ในขั้นตอนการพิจารณาผลการประกวดราคา ระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้ จึงย่อมเป็นดุลพินิจและความรับผิดชอบของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา หัวหน้าส่วนราชการและผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างที่พิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

สำหรับขั้นตอนของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ ข้อ ๗๑ (๒) ให้ทำการตรวจรับพัสดุให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามสัญญา กรณีมีการทดลองหรือตรวจสอบทางเทคนิคหรือทางวิทยาศาสตร์ จะเชิญผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับพัสดุนั้น มาให้คำปรึกษา หรือส่งพัสดุไปทดลองหรือตรวจสอบ ณ สถานที่ของผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆ ก็ได้ ดังนั้น โดยหลักการ หากไม่มีข้อตกลงในสัญญาไว้เป็นการเฉพาะ การจะส่งพัสดุไปตรวจพิสูจน์ในขั้นตอนของการตรวจรับพัสดุอย่างไรหรือไม่ จึงเป็น ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ทั้งนี้ ผู้ที่จะทำการตรวจสอบควรเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีความพร้อมที่จะ สามารถให้บริการในการตรวจพิสูจน์ได้ด้วย

ข้อสังเกต ในการตรวจรับพัสดุ จะมีการทดลองหรือตรวจสอบหรือไม่ ก็ต้องดูเงื่อนไขในสัญญาว่ากำหนดไว้หรือไม่ ถ้ากำหนดไว้ก็ต้องดำเนินการด้วย โดยเชิญผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมตรวจรับ (เช่น วิศวกรคอมพิวเตอร์ , วิศวกรวิทยาศาสตร์ ฯลฯ) หรือส่งไปทดลองคุณภาพ (เช่น สีสีย่น , ลูกแก้ว ฯลฯ) จะต้องดูเงื่อนไขในสัญญาเป็นสำคัญและ ดำเนินการตามนั้น กรณีในสัญญาไม่ได้ระบุไว้ว่าจะมีหรือไม่อย่างไร ก็อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

๖. ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุ

ถาม การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่ถูกแต่งตั้งโดยใช้ชื่อและตำแหน่ง เช่น นาง ก. ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ปัจจุบัน ได้เปลี่ยนตำแหน่งเป็นนักวิชาการ.... แต่ยังปฏิบัติงานหน่วยงานเดิม จะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งแต่งตั้งกรรมการใหม่หรือไม่

ตอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มี ๓ แบบ คือ

๑ แต่งตั้งโดยระบุชื่อ

๒ แต่งตั้งโดยระบุตำแหน่ง

๓ แต่งตั้งโดยระบุชื่อและตำแหน่ง

กรณีที่หาหรือ หน่วยงานจะต้องพิจารณาว่าในการแต่งตั้ง นาง ก. เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุนั้น หน่วยงานมุ่งหมาย ที่จะแต่งตั้งโดยระบุชื่อ แต่งตั้งโดยระบุตำแหน่ง หรือแต่งตั้งโดยระบุชื่อและตำแหน่ง หากเป็น ๒ กรณีหลัง ต้องเปลี่ยนแปลง คำสั่งให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ถาม ผู้รับจ้างถึงกำหนดส่งมอบงาน แต่ไม่มีประธานกรรมการในการตรวจรับ จะส่งมอบงานกับคณะกรรมการก่อนมีการแต่งตั้ง ประธานกรรมการคนใหม่ ได้หรือไม่

ตอบ การตรวจรับจะต้องมีประธานกรรมการในการตรวจรับทุกครั้ง แต่เมื่อถึงกำหนดส่งมอบงาน ผู้รับจ้างสามารถส่งมอบงานได้ แต่ยังไม่สามารถรับได้จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการคนใหม่

ถาม หน่วยงานแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับงาน จำนวน ๕ ท่าน กรรมการ ๔ ท่าน มีความเห็นให้รับงานได้ แต่กรรมการอีก ๑ ท่าน มีความเห็นว่าไม่สมควรรับงาน หน่วยงานจะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ให้กรรมการ ๑ ท่าน ที่ไม่เห็นด้วยทำความเห็นแย้งไว้บันทึก แล้วนำเสนอหัวหน้าหน่วยงานเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ตาม ระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗๑ (๗) ถ้าคณะกรรมการตรวจรับพัสดบบางคนไม่ยอมรับพัสดุ โดยทำความเห็นแย้งไว้ ให้หัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการ

ถาม ในการตรวจรับพัสดุมีขั้นตอนดำเนินการอย่างไร

ตอบ ในการตรวจรับพัสดุมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑ ผู้ขายมีหนังสือส่งของหรือส่งมอบถึงหน่วยงานเจ้าของสัญญาหรือข้อตกลง

๒ เจ้าหน้าที่พัสดุจัดส่งหนังสือตามข้อ ๑ ให้กับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

๓ ประธานกรรมการตรวจรับพัสดุ นัดวันเวลา สถานที่ตรวจรับ

๔ ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐาน (ใบสั่งซื้อหรือสัญญา) ที่ตกลงกันไว้ ดังนี้

- ตรวจยี่ห้อ , รุ่น , ผลิตภัณฑ์ ให้ตรงตามรายละเอียดใบสั่งซื้อ/สัญญา

- ทดสอบการทำงานเป็นไปตามรายละเอียดใบสั่งซื้อ/สัญญา

- ตรวจนับจำนวนให้ครบตามใบสั่งซื้อ/สัญญา

๕ เมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ลงนามในใบตรวจรับพัสดุและลงวันที่ตรวจรับไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทำรายงาน การตรวจรับเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบ

๖ กรณีที่เห็นว่าพัสดุที่ส่งมอบมีรายละเอียดไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในใบสั่งซื้อ/สัญญา ให้จัดทำรายงานการตรวจรับ ว่าพัสดุไม่ถูกต้องเสนอหัวหน้าส่วนราชการทราบหรือสั่งการ เพื่อบังคับให้ผู้ขายทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันตรวจพบ

ถาม มีระยะเวลาในการตรวจรับพัสดุหรือไม่อย่างไร

ตอบ ในการตรวจรับพัสดุ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุดำเนินการตรวจรับในวันที่คู่สัญญานำพัสดุมาส่งมอบ และให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็วที่สุด แต่อย่างช้าไม่เกิน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่คู่สัญญานำพัสดุมาส่งมอบ

ตัวอย่าง คู่สัญญานำพัสดุมาส่งมอบวันจันทร์ที่ ๑ ดังนั้น คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องดำเนินการตรวจรับให้เสร็จสิ้นภายในวันศุกร์ที่ ๕ ยกเว้นว่าพัสดุนั้นต้องมีการทดลองการใช้งานหรือตรวจสอบทางเทคนิค

๗. ข้อหาหรือเกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุ

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งได้จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การประชุม โดยได้จ้างบริษัท ก.ดำเนินการประชาสัมพันธ์การประชุมทางสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออื่นๆ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กรกฎาคม - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ เมื่อครบกำหนดสัญญาปรากฏว่า บริษัทฯ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การประชุมทางสื่อต่างๆ ตามสัญญาจ้าง ยกเว้นสื่อโทรทัศน์ที่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนที่หน่วยงานตั้งขึ้น มีคำสั่งให้ระงับการออกอากาศ เพราะมีเนื้อหาบางตอนที่เป็นภาพและเสียงที่เห็นควรต้องปรับแก้ไขก่อนออกอากาศ จึงขอให้บริษัทฯ ปรับแก้ไขเนื้อหาตามความเห็นก่อนส่งผลให้ต้องหยุดการออกอากาศ และหลังจากมีการปรับแก้ไขเรื่องภาพและเสียงแล้ว บริษัทฯ ต้องส่งให้คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) พิจารณาอีกครั้งก่อนออกอากาศ ส่งผลให้ออกอากาศได้ใหม่อีกครั้งในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ จึงขาดการออกอากาศไป ๕ วัน คิดเป็นจำนวนครั้งที่ไม่ได้ออกอากาศช่องต่างๆ รวม ๕๔ ครั้ง

ข้อหาหรือ กรณีดังกล่าวหน่วยงานจะจ่ายค่าจ้างเต็มจำนวน แม้ว่าจ้างออกอากาศไม่ครบตามสัญญาได้หรือไม่

ข้อพิจารณา การเบิกจ่ายเงินค่าพัสดุหรืองานจ้างจะกระทำได้อีกเมื่อหน่วยงานที่จัดหาพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับพัสดุโดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗๑ แล้ว ซึ่งระเบียบฯ ข้อ ๗๑ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกับไว้ กรณีนี้ ตามสัญญาจ้างทำโครงการประชาสัมพันธ์การประชุมได้กำหนดสถิติและหน้าที่ระหว่างคู่สัญญาไว้ในข้อ ๑ ข้อ ๓ และในส่วนของใบเสนอราคาซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ได้กำหนดขอบเขตการดำเนินงานของบริษัทฯ ผู้รับจ้างไว้ เมื่อพิจารณาเงื่อนไขตามสัญญาดังกล่าวแล้ว หน่วยงานผู้ว่าจ้างจะจ่ายเงินค่าจ้างเต็มจำนวน ให้แก่บริษัทผู้รับจ้างได้ต่อเมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นโดยครบถ้วนถูกต้องตามที่ระบุไว้ในสัญญา และส่งมอบให้แก่ผู้ว่าจ้าง ตลอดจนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับงานจ้างเรียบร้อยแล้ว การที่ผู้รับจ้างมิได้ออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์ช่องต่างๆ เป็นเวลา ๕ วัน รวม ๕๔ ครั้ง ถือเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามสัญญา หน่วยงานจึงไม่สามารถเบิกจ่ายเงินเต็มจำนวนให้แก่ผู้รับจ้างได้อย่างไรก็ดี กรณีที่บริษัทฯ ผู้รับจ้างส่งมอบงานจ้างไม่ครบจำนวน หากสัญญามีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หน่วยงานก็ชอบที่จะตรวจรับไว้เฉพาะจำนวนที่ถูกต้องตามระเบียบฯ ข้อ ๗๑ (๕) และหากหน่วยงานเห็นว่า การที่คณะกรรมการฯ มีคำสั่งให้ระงับการออกอากาศ เพื่อปรับแก้ไขเนื้อหาบางตอนก่อนออกอากาศ เป็นไปเพื่อประโยชน์ราชการ ถือเป็นเหตุที่บริษัทฯ ผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ตามสัญญา หน่วยงานชอบที่ใช้สิทธิตามหมายเหตุท้ายเอกสารใบเสนอราคาซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา โดยหักค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไม่ได้ดำเนินการตามที่บริษัทฯ ได้แสดงเจตนายินยอมไว้แล้ว แต่เนื่องจากสัญญาระหว่างหน่วยงานและบริษัทผู้รับจ้าง ได้ตกลงให้มีการจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การประชุม โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์ โดยมีได้มีการแบ่งวงเงินสำหรับงานประชาสัมพันธ์ในแต่ละสัปดาห์เป็นวงเงินเท่าใด ดังนั้น อัตราค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไม่ได้ออกอากาศจะเป็นอย่างไรย่อมเป็นดุลพินิจของหน่วยงานที่จะเป็นผู้พิจารณา โดยคำนึงถึงประโยชน์ราชการและความเป็นธรรม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงระยะเวลาที่หน่วยงานใช้ในการตรวจพิจารณางานที่ผู้รับจ้างได้ดำเนินการปรับแก้ไขตามที่คณะกรรมการฯ มีคำสั่งให้ระงับการออกอากาศนั้นด้วย และเมื่อหน่วยงานได้ดำเนินการตามนัยข้างต้นแล้ว การจะเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างย่อมต้องดำเนินการแก้ไขสัญญาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ด้วย

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ตกลงซื้อขายเครื่องแพคสูญญากาศ จำนวน ๑ เครื่อง จากห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. ซึ่งผู้ขายได้ส่งมอบเครื่องแพคสูญญากาศให้แก่หน่วยงาน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องแพคสูญญากาศแล้ว แต่ไม่สามารถพิจารณารับสินค้าได้เนื่องจากไม่มีการระบุชื่อและรุ่นที่ตัวสินค้า ต่อมาผู้ขายได้ส่งเอกสารยืนยันสินค้า ซึ่งประกอบด้วย หนังสือรับรองว่าเป็นสินค้านำเข้าของบริษัทผู้นำเข้า รายชื่อแสดงรายการ ใบกำกับสินค้า โดยในเอกสารระบุเพียงรุ่นผลิตภัณฑ์ เป็นเอกสารอัดสำเนา และ CD ประกอบการใช้งาน ๑ แผ่น

ข้อหาหรือ หนังสือรับรองการนำเข้า รายชื่อแสดงรายการ ใบกำกับสินค้า คู่มือการใช้งานภาษาไทยและ CD ประกอบการใช้งานสามารถใช้ประกอบการตรวจรับพัสดุได้หรือไม่ และมีวิธีปฏิบัติอย่างไร

ข้อพิจารณา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงไว้ และเมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วน ให้คณะกรรมการฯ รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แต่หากพัสดุที่ส่งมอบไม่ถูกต้องตามรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง คณะกรรมการฯ ก็ไม่อาจตรวจรับพัสดุดังกล่าวได้ และไม่ถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุตามสัญญาหรือข้อตกลงแล้ว ในกรณีสัญญาหรือข้อตกลงระบุข้อชี้ข้อและรุ่นของพัสดุที่จะส่งมอบ การตรวจรับพัสดุจะต้องพิจารณาจากข้อชี้ข้อและรุ่นของพัสดุ ซึ่งโดยปกติจะต้องปรากฏอยู่กับตัวของพัสดุในลักษณะที่เป็นการถาวรและมีข้อชี้ข้อและรุ่นถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง สำหรับกรณีข้อหาหรือ ผู้ขายได้ทำข้อตกลงเป็นหนังสือกับหน่วยงาน โดยในรายการใบสั่งซื้อระบุว่าผู้ขายจะต้องส่งมอบเครื่องแพคสุญญากาศยี่ห้อ A รุ่น B ผลิตภัณฑ์ของประเทศจีน ให้แก่หน่วยงานตามเงื่อนไขที่ระบุในใบสั่งซื้อ ดังนั้น หากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของหน่วยงานได้ทำการตรวจสอบเครื่องแพคสุญญากาศแล้วพบว่าไม่มีการระบุข้อชี้ข้อและรุ่นบนตัวเครื่องแพคสุญญากาศให้มีลักษณะเป็นการถาวร แต่กลับระบุข้อชี้ข้อและรุ่นไว้ในกระดาษแล้วนำมาติดไว้บนเครื่อง ซึ่งหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คุณลักษณะอื่นๆ ของเครื่องแพคสุญญากาศถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในใบสั่งซื้อ การที่คณะกรรมการฯ จะพิจารณาตรวจรับการส่งมอบเครื่องแพคสุญญากาศหรือไม่ย่อมเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ในการตรวจพิสูจน์ตามสัญญาที่ทางหน่วยงานได้ทำไว้กับผู้ขาย ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๗๑

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ก. เพื่อจัดทำ/เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้งานภายในหน่วยงานขึ้นตามข้อกำหนดของการพัฒนาระบบและลักษณะเนื้อหาของผู้ใช้ระบบ โดยบริษัทฯ จะต้องส่งมอบ source code ของโปรแกรมที่สร้างขึ้นให้เป็นกรรมสิทธิ์ของหน่วยงานทั้งหมดด้วย

ข้อหาหรือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ และข้อ ๗๒ ซึ่งในกรณีสัญญาจ้างเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะเป็น "คณะกรรมการตรวจการจ้าง" หรือ "คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ" และมีข้อกำหนด หลักเกณฑ์ หรือขั้นตอนในการปฏิบัติสำหรับการตรวจรับระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมจากระเบียบฯ หรือไม่ โดยเฉพาะในเรื่องของหลักเกณฑ์การทดสอบความถูกต้องครบถ้วนของโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ข้อพิจารณา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ และข้อ ๗๒ ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และคณะกรรมการตรวจการจ้างไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ กรณีการซื้อการจ้างทั่วไป ตามข้อ ๗๑ ให้ถือเป็น การตรวจรับพัสดุ ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ส่วนในการตรวจการจ้างและการควบคุมงานก่อสร้างตามข้อ ๗๒ ใช้เฉพาะกับงานจ้างก่อสร้างเท่านั้น รวมทั้งในงานจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง หัวหน้าหน่วยงานจะต้องแต่งตั้งผู้ควบคุมงานด้วย ดังนั้น การตรวจการจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๗๒ ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ร่วมกับผู้ควบคุมงานก่อสร้าง จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง สำหรับการตรวจรับพัสดุในงานซื้อหรืองานจ้างทั่วไป ระเบียบฯ ได้กำหนดขั้นตอน และหลักเกณฑ์การปฏิบัติไว้แล้ว ตามข้อ ๗๑ ซึ่งหน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบฯ จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของระเบียบฯ ดังกล่าว และต้องตรวจรับให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาและเงื่อนไขหลักฐานที่ได้ตกลงกันไว้

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์แม่ข่ายประสิทธิภาพสูงเพื่อใช้ในการให้บริการระบบภูมิสารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ต จำนวน ๑ ชุด ยี่ห้อ A รุ่น B ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยบริษัท ก. เป็นคู่สัญญาและได้ส่งมอบเครื่องแม่ข่ายฯ ในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของหน่วยงานได้ทำการตรวจรับแล้วพบว่าคุณลักษณะเฉพาะเป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาทุกประการ ยกเว้นแหล่งผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกาและคณะกรรมการตรวจรับฯ ได้ตรวจและบันทึกภาพถ่ายที่กล่องบรรจุภัณฑ์ของเครื่องแม่ข่ายฯ ซึ่งขัดแย้งกับภาพถ่ายที่บันทึกจากสติ๊กเกอร์ที่ติดมาบนเครื่องแม่ข่าย

ข้อหาหรือ กรณีประเด็นแหล่งผลิตของเครื่องแม่ข่ายฯ ดังกล่าวมีความขัดแย้งกันจะพิจารณาอย่างไร

ข้อพิจารณา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงไว้ และเมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วน ให้คณะกรรมการฯ รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แต่หากพัสดุที่ส่งมอบไม่ถูกต้องตามรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง คณะกรรมการฯ ก็ไม่อาจตรวจรับพัสดุดังกล่าวได้ และไม่ถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุตามสัญญาหรือข้อตกลงแล้ว สำหรับกรณีตามสัญญา ข้อ ๑ ได้กำหนดเงื่อนไขว่า ผู้ซื้อตกลงซื้อและผู้ขายตกลงขายเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายประสิทธิภาพสูง เพื่อใช้ในการให้บริการระบบภูมิสารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ต จำนวน ๑ ชุด ยี่ห้อ A รุ่น B ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจสอบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายฯ แล้วพบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวไม่ได้ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา จึงเป็นการส่งมอบของที่ไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในสัญญา ข้อ ๑ ซึ่งคณะกรรมการฯ ย่อมไม่อาจตรวจรับพัสดุนั้นไว้ตามหลักการของระเบียบฯ ข้อ ๗๑ ดังกล่าวได้

๘. บทสรุป

จะเห็นได้ว่าในการตรวจรับพัสดุ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาให้ชัดเจน และทำการตรวจรับตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ให้ถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนดของสัญญา หากการตรวจรับพัสดุดำเนินการตรวจรับไปไม่เป็นไปตามสัญญา ซึ่งทำให้ทางราชการเสียประโยชน์หรือเกิดผลเสียหายกับทางราชการ หรือมีเจตนาที่จะช่วยเหลือผู้ขายหรือผู้รับจ้างแล้ว ความรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งอาจต้องรับผิดชอบตามกฎหมายกำหนดโทษตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ ข้อ ๑๐ หรือผิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือทางแพ่งอีกด้วย และอีกประการหนึ่งที่สำคัญจะต้องเข้าใจว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุใช้ในการตรวจรับพัสดุที่ซื้อ และตรวจรับงานจ้างทั่วไปที่ไม่ใช่งานจ้างก่อสร้างด้วย